KULUTTAJALIITTO
KONSUMENTFÖRBUNDET

LAUSUNTO 24.10.2022

**Eduskunnan lakivaliokunnalle**
**HE 216/2022 vp, LA 38/2022 vp, LA 88/2020 vp**

lav@eduskunta.fi

# KIRJALLINEN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI ULOSOTTOKAAREN 4 LUVUN 48 §:N VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA JA TÄHÄN LIITTYVISTÄ LAKIALOITTEISTA

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry (jälj. Kuluttajaliitto) kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä ja lakialoitteista. Kuluttajaliitto esittää kohteliaimmin seuraavat huomiot:

Hallituksen esityksellä esitetään väliaikaisesti korotettavaksi velallisen suojaosuutta vuoden 2023 ajaksi.

Kuluttajaliitto kannattaa hallituksen esityksellä ehdotettuja muutoksia. On tärkeää ja ajankohtaista tarkastella keinoja, joilla kuluttajien maksukyky turvataan. Nykyisessä taloustilanteessa asumisen kustannukset sekä kuluttajahyödykkeiden hinnat nousevat, jolloin ulosotossa olevien kuluttajien maksukyky ja kyky selvitä arjen kuluista on turvattava. Suojaosuuden nostamisella saadaan kasvatettua velalliselle käteen jäävää rahaosuutta ja suurempaa käyttövaraa voidaan täten hyödyntää kasvaneisiin asumismenoihin ja arjen hankintojen kasvaneisiin kustannuksiin.

Kuluttajaliitto kuitenkin kiinnittää huomiota, että suojaosuuden nostaminen vaikuttaa velan takaisinmaksuaikaan ja siten kokonaiskustannuksiin sekä mahdollisiin vaikutuksiin luotonmyöntökriteereihin tai luoton hintaan. Tokikin samaan aikaa on sanottava, että velallisella on käytössään mahdollisuus tehdä vapaaehtoisia lyhennyksiä ulosottoon.

Lakialoitteissa suojaosuutta ehdotetaan korotettavaksi 30 euroon ja toisessa 40 euroon. Hallituksen esityksessä korotettu suojaosuus olisi 29,52 euroa eli lähes toisessa lakialoitteessa esitetyn suuruinen. Lakialoitteissa suojaosuuden korottamista ehdotetaan pysyväksi. Hallituksen esityksen linjaus siitä, että muutos tehdään väliaikaisena ratkaisuna vastaamaan nykytilannetta, saattaa olla perustellumpi, sillä pysyvässä muutoksessa tulisi ottaa huomioon se, että suojaosuuden nosto vaikuttaa velan maksuaikaan ja pidentää maksuista suoriutumista ja siten aiheuttaa lisää kuluja velalliselle. Näin ollen Kuluttajaliitto pitää perusteltuna, että suojaosuuden korottaminen on ensin väliaikainen toimi, jolloin se vastaa tähän akuuttiin käsillä olevaan hintojen nousemiseen. Väliaikaisen lainsäädännön vaikutuksia tulee seurata ja mikäli vaikutukset ovat positiivisia, on syytä tarkastella lainsäädännön säätämistä pysyväksi.

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry

Emmi Meriranta
lakimies OTM